

УКРАЇНСЬКА ПРЕСОВА СЛУЖБА.Видання Головної Редакції.

ч. 2

27. квітня 1940 року.

МОСКВА БЕЗ ЛАСКИ.

Москва заланувала над одною шестю земної кулі й поневолила десятки народів. В жадобі дальших завоювань не має вона ні стриму, ніж меж. Захланне "собіраніє земель" московським примітивом випливало з потреби задоволення його низьких інстинктів, як, наприклад, задовольняє свої низькі інстинкти примітивна людина нагромадженням усяких дорогоцінностей: золота, грошей, тощо. Такий примітив надзвичайно хитрий, підступний, злочинний. Пізнати наскрізь таку примітивну істоту й боротися з нею дуже важко навіть найкультурнішій людині.

А як хитра, підступна й злочинна Москва - це знаємо тільки ми, українці. Ми знаємо московську хитру змінливість й тому ми постійно на сторожі. Теперішній критичний і вирішний для нас і для Москви час заставляє збільшити стократно нашу чуйність, бо Москва придумує ще більш хитрі, підступні й злочинні потягнення супроти українського народу, та супроти своїх противників. Ми мусимо з неослаблючою сторожкістю постійно тримати руку на її живчику. Бо історія призначила нам боротьбу з тою хитрою потворою.

Де тут не про змінливий лицарський змаг між двома конкурентами, а про життя, або смерть, нашої нації. Про це повинні пам'ятати всі "наські" поклонники Москви, яку представляють в овечій шкурі, з авреолом маєстату, гідну подиву, пошани й любови. Цей комплекс почувань в українській нації до Москви, себто психологічний зв'язок із нею, а тим самим почуття меншевартності українців супроти неї, зручно й вмילו вціплювали й вціплюють москалі, однаково, білі й червоні, на Рідних Землях і на еміграції. Всі вони, на спілку з нашими ренегатами й "чесними" патріотами, що впали ниць перед "величчю" Москви, втовмачують нам у голову всякими способами й всякими засобами одно й те саме: "московський нарід великий, культурний, могутній, геніяльний... Збудував найбільшу в світі імперію... Московська культура..., велика література..., широка московська натура..., московська революція, московська рознуздана тройка...

Про все це торочать нам на всі лади, щоби тільки вціплити в нас почуття подиву, психологічного зв'язку, а вкінці почуття меншевартності супроти Москви. Ось цього москалям лише й треба.

Хтось скаже, що почуття подиву не мусить розвивати почуття меншевартності, а навпаки, воно повинно збуджувати гін до національної конкуренції. Це правда, але це неможливо в умовах московського поневолення, де всякий прояв національної конкуренції криваво здушується в самому зародку удосконаленими методами московського більшевизму. Коли москалі кажуть українцям подивляти Петра I., Суворова, Пушкіна, чи Сталіна, то не на те, щоби збудити в них гін до конкуренції. А щоби цей гін самочинно не зродився, про це москалі вже добре дбають!!

Та й взагалі чи можна подивляти Москву в позитивному змислі? Чи ж подивляють і називають геніяльною примітивну людину, яка для задоволення своїх низьких інстинктів нагромадила великі багатства?... Чи ж подивляють культурні нації нарід дикунів - нехай він і стократно багатший, сильніший і більший?

Коли деякі європейці подивляли Москву й приклонялися перед нею, то тільки тому, що вони її не знали й не бачили. Вони тільки бачили, як москалі гуляли по європейських кабаках, розкидаючи на ліво й на право гроші - кєрвавицю поневолених й закріпощених народів. Ось звідси то й пішла слава про "широку натуру" москаля.

Вся московська думка, вся т. зв. московська філософія наставлена на закабалення поневолених Москвою народів. Коли своєї не вистачало, або коли вона тратила свою силу впливу, москалі брали собі на поміч чужі й користувалися ними ще краще як своїми. І так ідея "несопротивлення злу" Толстого, ідея "всечеловечества" Достоевського й Леонтієва, ідея російського православ'я,

ідея панславизму, ідея комунізму служили москалям для розмагнічення національних інстинктів поневолених ними народів, щоби зробити їх нездібними до мобілізації своїх сил для відпорности й боротьби. І наскільки ці ідеї скастрували й огермафродитили український національний організм, можна судити по Гоголю, Дрогоманові, Винниченкові, не кажучи вже про Скрипників, Любченків, Петровських. А скільки ж таких типів у гуці українського народу на рідних землях і на еміграції? Скільки цих "невідомих", що вважають москаля своїм "старшим братом"...

Окрім розмивання національного змісту поневолених Москвою народів проповідувани москалями ідеї мали ще одне завдання, а саме: цими "вищими ідеями" оправдували москалі численні війни за чисто московські інтереси. Кращим сином поневолених Москвою націй, що гинули в семилітній війні, на італійських, мадярських, австрійських фронтах, на полях Іспанії, Китаю, Фінляндії і т.д., не можна було сказати, що вони б'ються за московські інтереси, бо інакше вони кинули би зброю. Отже їх треба було переконати, що вони б'ються за високі ідеї, що вони є носіями великих ідей. І так до минулої війни переконувано, що боротьба йде за православ'я, панславянство, всечеловечество, а після неї, що ця боротьба провадиться за світову революцію, за комунізм, соціалізм, за спасення трудящих цілого світа.

Москалі, прикриваючи свої інтереси ідеєю світової революції, комунізмом, соціалізмом, ще з більшою зайлістю та безоглядністю переслідують й викорінюють національні інстинкти поневолених ними націй. Тільки дурні й наївні можуть вірити в те, що в т.зв. ССРСР однокрово поневолені комуністами: москалі, українці, грузини, білорусини, тюрко-татари й др. Москалі добре знають, що світової революції вони не зроблять. Але виставляти себе "вибраним народом" їм нічого не шкодить, а тільки помагає. Це дає їм змогу твердити, що "ми перші перевели ком. революцію, перші завели соціалізм, ми-провідники світової революції й світового пролетаріату. Покланяйтеся нам, бо ви меншеартні супроти нас". Під плащиком комунізму й соціалізму проводиться найінтенсивнішу русифікацію. Це куди зручніше їм робити тепер, ніж за царського режиму. Москалям можна сьогодні під небеса вихвалати Петра І., Суворова, Пушкіна і др. і змушувати других поклонятися їм, бо це сини "вбраного народу". Але вихвалати Мазепу, правдивого Шевченка або Лесю Українку, це вже контрреволюція, зрада пролетаріату, ніж у спину революції, шовінізм і тд.

Отже більш наївного твердження, коли воно основане на несвідомості, і підступно хитрого, коли розраховане для певних завдань - що большевики поневолили московський нарід. Та ж хіба ці большевики з неба, чи з Марса впали? Хіба ж вони не вийшли з гуці московського народу?... Наївно й смішно було би твердити, що італійські фашисти, чи німецькі націонал-соціалісти поневолили італійський і німецький народи. Але за те правдою є, що італійські фашисти завоювали Абіссинію і Альбанію, а німецькі націонал-соціалісти Чехію і Польщу. Чому ж інакше має бути у відношенні до московських большевиків? Чому ж у перших двох випадках признається, що Абіссинію і Альбанію завоював італійський нарід, а Чехію і Польщу німецький, а чому не признається, що Україну, Білорусь, Грузію, Туркестан і др. завоював московський нарід?... Чому тут пояснюється, що комуністи поневолили всіх, в тому числі й московський нарід.

Оці хитрунства вбиває нам у голову й вьшому світові московська еміграція. І треба ствердити, що вона находить багато ще таких наївних, що вірять цьому, між чужинцями. А робиться це тому, щоби переконати всіх і вся, що вьшому винні комуністи, а московський нарід і Москва не при чому. Це стара московська тактика - звертати удар не в самий корінь, а в гілячки... Раніш говорили, що цар добрий, тільки урядники погані. Коли прийшло круто, прицесли в жертву царя. Тепер говорять, що Москва добра, - лише большевики погані... А це тільки тому, щоби відхилити удар у самий корінь зла - Москву!

Не менш наївним і заразом хитрим є твердження, що нібито в т.зв. ССРСР поневолюють всіх кици, бо вони численно заступлені в державному апараті. Так само смішно говорити про те, що Сталін не москаль... Чомусь нікому не приходить в голову/навіть самим москалям/твердити, що Москву поневолювали німці, коли нею управляли Лефорти, Бірони, Катерини і багато, багато других. Чомусь ніх-

то не каже, що жиди поневоляють Англію, Америку, де вони не в меншій пропорції, як у сьогоднішній Москві заступлені в державному апараті цих країн... Москалі тільки користуються жидами, як елементом надійним, який цілковито не заінтересований в тому, щоб використовувати свої високі посади для боротьби проти Москви. Навпаки, жиди піддержуватимуть всяку Москву, яка даватиме їм теплі посади. Вони знають, що коли Москва розлетиться, то тоді пропадуть їх посади й їх вигоди.

З цими казками московської еміграції для наївних рішуче мусимо боротися, бо світ у більшості складається з таких. Ми мусимо подбати, щоби удар, який готується на московську потвору, слизьку й звинну, не схибив і попав у саме тімя, а не в хвіст, бо тільки тоді буде її кінець. Прехитра Москва хоче, щоби ми, як діти, били по тіні, а не по тому предметові, що дає тінь. Але українська нація виросла вже з віку дитинства!

Нашим завданням здирати маску з московської потвори, паралізувати московську пропаганду, не тільки серед нас самих, але й серед других народів світу, які виміряють свій удар в Москву, але обмануті хитрощами московськими, готові бити по тіні, а не по предметові, що дає тінь; готові рубати гилячки з дерева зла, замість рубати самий пенъ, щоб воно більше не відростало.

Ми мусимо бачити Москву без маски, тоді удар наш буде цільний! І тільки тоді зможемо звільнитися від Москви.

Р. Корда/Харбін/

СТАВКА НА "БІДНЯКА".

Хто хоче зрозуміти суть московського правління й знайти вияснення багатьох незрозумілих для нормального європейського ума потягнень Москви, той не може забувати про три основні елементи, що лежать в основі пануючої в червоній сатрапії системи: 1. східня ментальність, що назовні знаходить свій вияв у формі жорстокого терору режиму, і в його безприкладній забриханості, 2. стала боротьба правлячої кліки між собою, що кінчиться час до часу кривавою "чисткою" у верхівці, 3. реакція всієї маси закріпощених громадян "Советського Союзу", а головню зусилля підбитих Москвою народів скинути з себе ярмо неволі. Цими трьома чинниками визначається система володіння Москви; вони теж міродатні при всіх важніших потягненнях унутрішньої й зовнішньої політики.

В попередніх статтях/"До метод московського правління", "Забрихана система"/вказували ми на терор і забриханість, як невідлучний засіб московського правління, оправданий питоменностями жорстокої й облудливої по своїй суті московської душі, якої виразне пятно витеснене на усіх потягненнях володарів Кремля. Елементи ці так глибоко в душі москаля закорінені, що проіснували через цілі століття й навіть такі великі потрясення, як большевицька революція 1917 року, не запровадила тут зміни. Москаль, чи то з царського двору, що панував до 1917 р., чи то з найнижчих суспільних верств, якому революція дала владу в руки - показався по своїй душі тим самим. Не диво отже, що по своїй суті, суть московського життя однакова тепер, як і перед століттями.

До кривавих розправ, яких видовище створює час до часу московська верхівка, спричинюється не тільки приємлива для таких імпрез московська ментальність, але також вічне суперництво у правлячій кліці, що взаїмно себе поборює й у змаганні за владу здібна до найбільше вирафінованих метод. Це так недалекий час, коли провідні люди Кремля, ідеологи, політики, міністри, маршали, сідали на лаву обвинувачених, посуджені за зраду. Як те, що довело їх перед суд, так теж їхня постава перед ним, це безперечно продукти типової московщини, неможливі під іншим підсонням! Це теж основні чинники, які впливають на московську політику та її формують, і без яких не можна її розуміти.

Взаємна боротьба в лоні верхівки й konieczність повсякчасної ліквідації можливих претендентів на провідні в державі місця, привели до цікавих наслідків. Зразу після того, як зо смертю Леніна відкритою стала проблема нового вождя, а у взаємній боротьбі кандидатів на це становище щораз більше почав висуватися Сталін, як дуже спритний грач - появилася тенденція повільного, але впертого вилімінування всього сильнішого елемента, що міг би входити в рахубу, як кандидат до влади. В цей спосіб дійшло до такої, або іншої ліквідації Троцького, Бухаріна, Зіновєва, Каменєва, Рикова й інших ста-

рих большевиків, що між червоною верхівкою займали певне місце, що були знані в масах і цим були небезпечні. Рівночасно прийшла метода витягання на верх одиниць, мало знаних, мало знаючих та мало спроможних, за те вірно послушних рабів, що вміють коритися, що вдоволяються охлалами й не мають претенсій на головне становище. Так дійшло до ставки на мірноту, якщо вже не на цілковиті моральні й інтелектуальні нулі. На тому шляху вдалось Сталіну добитись по довголітній боротьбі успіхів і сяк-так закріпити свою владу.

Ця стосована у верхівці метода, має свою виразну відбитку у відношенні до мас, зокрема до поневоленої нації. Ми згадали на початку, що реакція поневолених націй на окупаційне насильство це третій чинник, що перерішує московську систему правління. Небезпекою стало заогнення відносин, а то й революції на підбитих землях, визначається підбір середників володіння. Вічний страх перед реакцією змушує зокрема до тонкої гри при підборі людей на тих теренах; іншими словами - це проблема вишукування з місцевого таки населення слухняних рабів і вірних льокаїв, заслабих при тому умом і волею, щоб могли вони розібрати суть московського насилля та йому протиставитися.

Бо, конкретно кажучи, що собою представляють всі ці українські "президенти" і "міністри", всі ці Гречухи, Корнійці, Бурмистренки, Коротченки, жили й їм подібні підніжки підданчі, що фірмують сьогодні "вільний український уряд"? Вони не лише вірні служаки, але ще й моральні та інтелектуальні мірноти, яких Сталінові немає причин боятися. До того ж їх певности береже москаль Хрущов, як московський намістник ув Україні, і йому підданий московськочидівський штаб агентів ПУ.

Ставка на таких безвартісних і безсилних людей у верхівці, є добрим взором для низів. Бо не лише на президентські стільці садовить Москва в Києві Гречуха; таких же Гречух знайдете й на постах голів сілрад, і серед "обраних" із низів "народних депутатів" до верховних властей. Тактика ця примінена в цілій ширині, зокрема в підбитих недавно західно-українських областях. Офіційно називає це Москва ставкою на "бідняка", або на найбільше спролетаризований польською експлуатаційною політикою елемент. Ми знаємо натомість, що йде тут, попри матеріяльну, головню про моральну "бідноту". Безперечно Москва виходить із слушного заложення, що завдяки безглуздій польській соціяльній політиці, що, як нам відомо, провадилась в Західній Україні з національних мотивів і довела до цілковитого ожебрачення українського селянина й робітника, власне серед того ожебраченого елементу найлегше шукати большевицькій пропаганді захисту.

Але ми маємо наявні дані в руках, що при підборі отих "бідняків" грає ролю не лише сподівана їх прихильність до режиму зогляду на їхню власову позицію/себто матеріяльну вбогість/, але що тут ще більше йде про їхнє моральне "бідняцтво". Чейже фактом є, що в богатях округах депутатами при останніх "виборах" вийшли не то що люде без значіння і цілковитого політичного минулого, але люде, які суспільними справами взагалі ніколи не займалися й гро них, як кажуть, зеленого поняття не мають! І це вони мають захищати в "советських парламентах" народні права та інтереси!!

І в цьому власне суть справи. Сьогодні на західних землях найкращою легітимацією лояльності до режиму є "бідняцьке" походження. Йде при тому не тільки про матеріяльну незаможність, але теж про моральну і інтелектуальну затурканість й відсталість, що чинить з людини послушне знаряддя московської політики, і робить такого манекіна вигідним параваном для прикриття найбільших окупантських лайдацтв. Такого "депутата" чи іншого, як там говориться, визначного чоловіка "везеться в Київ і Москву, всюди "любезно" витається, як рідного, "визволеного" брата, поміщується його знімки в пресі, одним словом, робиться з нього "велику" людину. Абстрагуючи навіть від того, що такий "чад" може малосвідомій людині імпонувати й, що за тим іде, привязувати її до нових хлібодавців, - сама Москва не занедбує використовувати таких метод для ширення обману про "народоправство" і про повну "свободу" поневолених нею народів. Ціль цю помагають їй осягнути всі ці новоповсталі "великі люди", висловлюючи на різних зборах та у пресі подяку Москві за "визволення" й благодаті, та поширюючи цим московський блахман. Для їх окраси видигається при тому ще декількох інтелігентів, звичайно старих запроданців у стилі Студинського, і імпреза вдається! І хоч, чого ми певні, нікого в Західній Україні методи ці не обдурять, то одначе для забріханої московської пропаганди вони служать сьогодні за добрий атут.

Ця ставка на мірноту, це постійне рівнання на найнище, себто висування на верхи суспільного життя безвартісних людей, що з потребами народ-

ніх мас не мають нічого спільного - це єуть московського правління. Як у самі верхівці не терплять сьогоднішні володарі Кремля індивідуальностей, так і на підбитих теренах України допускають до голосу/і то тільки до голосу/безі- менних і суспільно безвартісних одиниць, що нічого не прагнуть, не мають великих вимог і служать режимові за дешеву ціну, як параван і знаряддя його політики. Їм у допомогу додані професійні зрадники з породи Студинських і професійні агенти ГПУ. Ціла ця зграя, кожний на свій манер, помагає Москві тримати мільйони в кайданах і колоніально експлуатувати Україну.

Погано з такою революцією, що не має індивідуальностей, а на їх місце змушена ставити нікчем! Погано тим більше, коли цим індивідуальностям вона сама стинає голови. Приклад французької революції, і думаємо також уже й большевицької - дуже міродатні. Неменше погано з кожним режимом/зокрема з тим, що має революційну минувшину, якщо на такий шлях він вступає. Громадою обезволених ступайків і професійних зрадників безперечно можна до певного часу послуговуватися, як знаряддям, але спертися на ньому, як на підставі режиму, рішуче неможливо!

Для нас, українців, як для поневоленої Москвою нації, ще одне при тому важне. Ми глибоко переконані, що поставлена сьогодні Москвою на службу зграя моральних "бідняків" і свідомих запроданців наскрізь чужа, в корені здорової, українській масі, яка перейшла вже тверду школу протиокупантської боротьби. На цій базі, себто на здоровому українському селянинові, робітникові, й інтелігентові - будували ми всю свою дотогочасну боротьбу. На цьому ґрунті наші ідеї, кличі та зусилля знаходили завжди відгук. Віримо, що навіть найбільше вирафіновані московські зусилля не змінять цього й у майбутньому!

Володимир Гармаш

КИЇВСЬКІ "ВІСТІ" Й РОСІЙСЬКИЙ МІСІЯНІЗМ.

Київські "Вісті", що видаються московською експозитурою на Україні, ввійшли в новий свій видавничий рік під гаслами російського місіянізму. Вистарчить переглянути "Вісті" хоч би за два перші місяці 1940 року, щоби переконатися, що там - у "Вістях" - "руській дух", що там москалями "дишет"...

В першій числі "Вістей" з 1-го січня 1940 року відведено місце й для згадки про російського письменника В. Белінського. Крім "Правнуки" з під рук Івана Кочерги, редакція від себе в передовиці згадує про Белінського так: "Великий патріот землі руської, Васеріян Белінський, який жив у епоху чорної реакції й звірячого поневолення трудящих мас, мріяв про Росію, яка стоїть на чолі! /культурного людства й показує своїм прикладом шлях до прогресу. Мрії неістового Васеріяна перетворилися в дійсність..." Під цим редакція, самозрозуміло, підрозуміває большевизм, який в дійсності є чисто московським явищем, питомим московським витвором, який зродивсь із старшої психології й побуту московської маси, який став новим носієм старої російської імперської ідеї, який зробився справжнім бичем у руках Москви для поневолених нею народів.

Та найкраще цей новий "руський дух" ілюструють самі "Вісті" ч. 29. з 5. II. 1940. - у відділі критики і бібліографії. Тут подано те, що може служити за один із найхарактерніших прикладів ширення большевизмом старої російської імперської ідеї. Проф. О. Оглоблін, під загальовком "Героїчна епопея з історії українського народу" подає: "Нещодавно з друку вийшов четвертий випуск "Нарисів з історії України". Нова книга доктора історичних наук М. Н. Покровського є значним досягненням радянської історіографії. Десятки істориків поміщених і буржуазних, різної політичної орієнтації - писали про так звану хмельничину. Але, мабуть ніде вони не наробили стільки шкоди, як у вивченні й висвітленні цього питання". - пише проф. Оглоблін, а далі - "Виходячи з різних політичних засад, вони штучно відривали визвольну боротьбу українського народу від приєднання України до Росії, створили образ гетьмана Богдана Хмельницького. Велика заслуга автора книги в тому, що він вдалим під борсом і аналізом історичного матеріалу правильно розв'язав цілий ряд питань про боротьбу українського народу, тісно пов'язав ці питання з приєднанням України до Росії й вщент розбив невірні й шкідливі трактування ворогами образу Богдана Хмельницького - вождя визвольної війни". А ще далі - "Величезна історична заслуга Богдана Хмельницького перед українським народом полягає саме в тому, що він очоливши його визвольну боротьбу й боротьбу за приєднання України до

Росії, пішов не за сумнівами й хитаннями свого класу - козацької старшини, а за народом, за його рішеннями, яке стало й його власними рішеннями, і яке він не зважаючи на всі труднощі й перешкоди, блискуче довів до кінця, і з цього шляху вже ніколи не збочив"... Так пише проф. Оглоблін.

Як бачимо хочби з цих двох чисел київських "Вістей", теорія первородства й провідництва московського пролетаріату в світовій революції й будівництва соціалізму, сягає своїм корінням до політичних і духових концепцій старого московського "месіянства". Та й самозрозуміло, бо більшовизм, що має за джерело своїх сил московський нарід, проти національних інтересів якого через те не може піти, є силою фактів оборонцем московських національних ідеалів, які цілком суперечні ідеалам поневоленого Москвою народу.

Та хай ще один приклад з тих же київських "Вістей" ч. 46, з дня 26. II. 1940 ще раз нам це саме підтвердить. І так, в рецензії про пєсу "Полководець Суворов", що йде на сцені театру червоної армії ВОВО, якийсь - правдоподібно москаль, Мисіф Кисальов, пише: "Над сценою звисають пробиті ядрами, закурєні в пороховому дїму, старі бойові прапори. Неважно, що на них вишитий монарший вензель і красується імперський герб, - вони уособлюють славу російської зброї, доблесть наших предків, легендарну відвагу" "солда тушек - ребятушек", і т. д. До цього цитату цілком зайві коментарі, коли прийняти ще до того під увагу, що цитат узятий з київських "Вістей", які мають ніби репрезентувати думку українського народу...

Ар.

ЯК ВОНИ ЗМАЛЬОВУЮТЬ ШЕВЧЕНКА.

"Вісті" з дня 10 березня б. р. друкують спомини московського поета Турґєнєва про Тараса Шевченка: - "У своїх спогадах про поєса, Турґєнєв так змальовує портрет Шевченка-людини, поєта, борця: "Широплечий, присадкуватий, крємезний Шевченко являв собою образ козака з помітними слїдами солдатської виправки і ломки"... Його погляд"набирав вигляду ласкавого, майже ніжного, що супроводиться хорошою доброю посмішкою". "Голос часом хрипкуватий, вимова чисто російська/!/, рухи спокійні, хода поважна". Тут особливо слід звернути увагу на ствердження великим письменником чудового знання російської мови й володіння нею Т. Г. Шевченком. Довгий час деякі буржуазні літературознавці й вороги твердили про негативне ставлення Шевченка до російської мови, ніби він не володїв нею, крім української мови, інших не знав і не хотїв знати. Наведена заява І. С. Турґєнєва надзвичайно важлива/!/. Поряд із знаметими реалістичними російськими повістями Шевченка і багатьома іншими свідченнями, вона щєраз викриває брєхні "маститих" і дрібних адуриків, які намагалися очернити безсмертний образ геніального поєта. Одного разу Шевченко прочитав Турґєнєву відомий вірш "Вечір". І вірш і саме читання надзвичайно схвилювали присутніх. У своїх спогадах І. С. Турґєнєв так розповідає про цей факт: "Він прочитав при мені свій прекрасний вірш "Вечір"... і прочитав його просто, щиро, сам він був зворушений й зворушив усіх слухачів. Вся південно-руська задумливість/!/, м'якість й лагідність, поєтичний струмїнь, що бив у нього, тут ясно виступили на поверхню"...

Турґєнєв розповідає про те що одного разу Тарас Шевченко задумав створити нову, за новим плянєм, поєму за такої мови, яка була б однаково зрозуміла російянинові й малоросові. Самий факт, що його згадує Турґєнєв, надзвичайно цікавий. Поєт - демократ прагнув до найширшої популяризації й пропаґанди серед народу свого політичного художнього слова. Це повністю відповідало поглядам вождїв революційної демократії Чернишевського й Добролюбова, які стояли на чолі "Современника" і в якому брав участь Т. Г. Шевченко... Велич Шевченка, як чудової людини, видатного народного поєта-борця, патріота батьківщини, прекрасного пейзаїста, живописця, улюбленця українського й російського народу, особливо сильно підкрєслюється Іваном Сергїйовичем..."

Вивертається Москва на всі боки, щоб "довести" московскість... України. Та не допоможуть їй в цьому ані Турґєнєви, ані "українські" "Вісті"!

"ХВАЛИ МЕНЕ ГУБОНЬКО. БО ТЯ РОЗДЕРУ"...

Советська прєса наводить промову якогось "таварїща" Борисова на шостій київській обласній партійній конференції: - "Яскравими фактами ілюструє тов. Борисов бєздатність частин Червоної Армії, їх відданість великому Сталїну, справі комунїзму. - Наші командири - говорить він - є найписьменнішими

найкультурнішими командирами з усіх армій світа..."/!!!/.

Ну й ну!! В певних випадках справді годі знайти потрібні слова!..

ПРОМОВА МОЛОТОВА.

Київські "Вісті" з 30. березня 1940 подають доповідь про зовнішню політику Голови Ради Народніх Комісарів і Народного Комісара Закордонних Справ, тов. Молотова на Засіданні Верховної Ради Союзу РСР 29 березня 1940:

- "Товариші Депутати!... Німеччина, яка обіднала за останній період до 80 мільйонів німців і поставила під своє панування деякі сусідні держави, і яка багато в дечому посилилась у воєнному відношенні, стала як видно небезпечним конкурентом головних імперіялістичних держав у Європі - Англії й Франції... Союз Радянський Союз не захотів стати пособником Англії та Франції в проведенні цієї імперіялістичної політики проти Німеччини, ворожість їх позицій у відношенні Радянського Союзу ще більше посилилась, наочно свідчаючи, наскільки глибоке класове коріння ворожої політики імперіялістів проти соціалістичної держави... Необхідно додати, що всі ці ворожі дії з боку Англії й Франції проводились, не зважаючи на це, що Радянський Союз не провадив досі ніяких недружелюбних дій у відношенні цих країн. Приписувані ж Радянському Союзові фантастичні плани якихось походів червоної армії на Індію, на схід і т.п., так очевидна дикість, що подібні безглузді брехні можуть вірити тільки люде, що зовсім збожеволіли... Час цим панам зрозуміти, що Радянський Союз не був й ніколи не буде знаряддям чужої політики!/, що СРСР завжди проводив й буде проводити свою власну політику, не рахуючись з тим, подобається це панам з інших країн чи не подобається... Червона армія не тільки знищила лінію Маннергайма й тим вирила себе славою!/, як перша армія, що в найтрудніших умовах поклатала шлях через велику потужну смугу воєнних укріплень..., але й ліквідувала деякі антирадянські плани, виплекані протягом останніх років деякими третіми країнами... Не відставала у роздуванні війни також і Італія. Вона наприклад після закінчення війни в Італії віддала у Фінляндію 50 воєнних літаків. Воєнна допомога Фінляндії ішла також з таких відданих "миролюбности" Сполучених Штатів Америки..."

Як бачимо, геніяльні думки висловив Молотов! А щонайголовніше - "ні разу" при цьому не збрехав...

ВІСТІ З КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ.

В річницю славних днів Карп. України, січовики підпалили коло містечка Чинадіївка велике господарство мадярського грава, де була переходова приміщена мадярська кавалерія. Згоріли стайні, як також магазини з великим військовим майном. Українське населення з почуттям вдоволення нечинно придивлялось на пожежу хвалячи в душі майстерний акт січовиків. Гонведи безуспішно гасили страшний вогонь. Спричинників пожежу мадярська поліція не знайшла. В околиці Чанадієва виарештовано у звязку з цією подією багато бувших січовиків, яким нічого не змогли доказати й згодом псевипускали.

В Мадярщині вже від року постійно мобілізують та демобілізують, подібно, як це відбувалось в останньому році існування Польщі, чи ЧСР. По недавній частинній демобілізації знову мобілізують, і то покликають резервістів аж до 50 років. Мобілізація зачалася в другій половині березня/від 16-го/й переводиться тихо - листковою системою. В Карп. Україну постійно напливають нові резервісти з корінної Мадярщини. До Собранець приїхало наразі дві сотні, де їх зразу умундуровано. Ціла долина Ужа від Ужика аж по Ужгород переповнена мадярським військом. В кожному селі знаходяться менші частини. В переліку й Вел. Березнім приміщено по цілому полкові. З Карп. України покликають лише львівських. Всі бувші вояки за часів ЧСР одержали вже військові книжки, а всі, які не були вояками, повинні аж до 60 літ ставати перед бранковими мадярськими комісіями.

Остання мобілізація, після мадярських заяв, переводиться проти Румунії, але правдоподібно, що переводиться у звязку з заключенням миру між Фінляндією й Советами, бо мадяри сподіються, що ССРСР по мирі з фінляндцями може їм загрозити. Рівнож панує великий страх і перед німцями.

З початком весни помітно знову багато втеч до Советів. Між іншим утік до Советів навіть і секретар Бродія - Лавинець.

Урядовців немадярської народности далі переносять до корінної Мадярщини. Трапилось кілька випадків, що перенесено навіть таких українців, що ані слова не знають по мадярськи. Один із таких українців, урядовець подат-

кової управи, пише до родичів, що в мадярщині є він предметом висміювання й знущання, і кінчає свого листа так: "краще було б, як би ти мене мамко на світ не родила"...

Дотепер є ще в Мадярщині до 70 тисяч польських вояків. Перебувають вони головню у військових таборах, між іншим у Кривій і Варію-Лопоші, де колись були концентраційні табори для січовиків. В таборах годують мадяри своїх гостей - "спільнокордонників" погано. Багато простх вояків втякає до дому в Губернаторство, чи в інші держави. Польські офіцери в обірваних військових уніформах мандрують по краю й жебрають кусника хліба від українського селянина. Дожились польські "мосьціпани"... Багато поляків служить у мадярській розвідці внутрі Мадярщини, і за кордоном. Українське населення, боячись цих польських "шпіцлів" не хоче взагалі говорити з такими "мандруючими офіцерами". В Кошицях має бути мадярська шпіонажна канцелярія, в якій служить багато поляків, що перекрадаються на Словаччину, Чехію та бувшу Польщу, і приносять мадярам інформації.

На основі мадярського протижидівського закону позбавлено всіх жидів у корінній Мадярщині від концесій на корчми й трафіки. В Карп. Україні полишено жидам й на далі концесії з інтенцією, щоб жиди опювали "русина", бо мадярам це не шкодить. Рівнож дозволена вільна продаж денатурового спирту, й бідне населення, головню Мармарощини, користаючи з того, розпивається "дриганом миндрок" до нестями. Це є зразок "святостефанської католицької" опіки над "рутенцями".

До всіх українських шкіл заведено в мадярській мові мадярське "Вірую". Перед і по науці українські діти повинні висловлювати в мадярській мові такі золоті слова: "Вірю в Бога, вірю у вітчину, вірю у воскресення Мадярщини".

Премієр Телекі минулого тижня мав у Кошицях промову, в якій сказав, що "мадяри не хочуть мадяризувати русинів ні словаків, але повинністю кожного русина й словака є навчитися по мадярськи".

Між українським населенням Пряшівщини в останньому часі сильно зростають большевицькі настрої. Населення переважно темне, збаламучене мадярськими попами, цілком здеорієнтоване. Плеканий мадярськими попами мнимий русофілізм перемінюється, як ув епархіяльних середніх школах Пряшова між молоддю, так і на провінції між селянством - у мрії про "велику большевицьку Росію". Словацькі урядові чинники не можуть цього зрозуміти, не хотять ув українському питанні зайняти ніякого становища, і стараються продовжати в Пряшівщині стару чеську політику ділення. Найохотніше бачили би, що "руснаці" поставали би зразу словаками й гардістами. Національно малосвідомих "русинів" мало захоплює Словаччина й тому одні тягнуть до Мадярщини, другі мріють про прихід "русских" большевиків.

Одначе крізь тяжкі нетрі відсталости, темноти й москвофільства, пробивається в душі пряшівського лемка й українське самопізнання. Нечисленне українське вчительство має перед собою тяжку, відповідальну, але вдячну працю.

Перед двома місяцями з "русскої" вчительської семінарії з Пряшова утекло трьох учеників до Советів. На днях один із них написав своїм співученикам пропагандивного листа з Ленінграду. Рівнож кілька учеників утекло з горожанської школи в Межилаборцях й один із них написав ізза Уралу. Це є плоди москвофільського виховання пряшівських мадяронських попів, на яке словаки дивляться байдуже. Так виглядає, якби це було їхнім бажанням.

МАДЯРСЬКИЙ ФАЛЬСИФІКАТ.

Ми одержали переклад меморандуму "Русской Центральной Ради" в Ужгороді до мадярського уряду, який подаємо нижче зо збереженням стилю й правопису:

- "Русска Центральна Народна Рада на днешньому засіданні занімається з тою ситуацією, яка настала для руської нації і для Підкарпатської Русі наслідком відомих подій.

- "Русска Центральна Народна Рада сконстатувала, що частина руського народу живючого на Підкарпатській Русі, яка творить велику більшість нації страдає під найстрашнішим політичним гнетом без господарської бази, під диким терором і від переслідування. Не має ані елементарних прав людської свободи. Політики, духовники, найвірніші сини народу сидять у в'язницях та концентраційних таборах.

- "Споминаючи на той час, коли руська нація з мадярською нацією в братському порозумінні жила життям розвитку, користалася свободою, мали пев-

ну господарську екзистенцію, з тою проською звертається до малярської влади, най визволить в рабстві страдаючу руську націю Підкарпатської Русі від певного спустошення означаючого гнету. Просимо малярську владу, най визволить руську націю від протиконституційно й протиправно на неї накинутаго Волошиногового уряду, котрий у свому заслiпленні одважився малярські території нападати й задля ціли забезпечення національного характеру, свобідного розвою, автономії, а також і господарської екзистенції руської нації, най гевідкладно обсадить своїм військом Підкарпатську Русь.

Будапешт, 15. березня 1939.

Др. Йосиф Камінський, предсідник,
Юлій Фельдешій
Др. Дюла Марина
Михаль Демко
Гайович Петер

Шпак Іван

печатки: Центральная Русская
Народная Рада в Ужгороді.

В звязку з цим документом, нас інформують із кол уряду Карп. України про наступне:

Вище поданий автентичний малярський текст меморандума, подали підписані без найменшої згоди населення, малярській владі. Під текстом наведений український переклад. Вийшов дивним тому, бо перекладчик старався подати дослівний переклад.

До того треба додати такі завваження:

1. Оригінал справлений всюди, де було написано "рутген" на термин "русин".
2. Між числом 1 та 2 у третьому рядку знизу додано слово "автономії"/енкорманьзатанак/.

3. Звертається спеціальна увага, що дата вписана була додатково. Це ясно показує факт, що датою пере писано імя Шпака.

До історії цього документу треба додати слідуєче:

Коли на цілому світі писалося про трагедію Карпатської України, малярський уряд нагло догадався, що потребуватиме якогось документу, що саме українське населення просило малярську владу, щоби окупувала військом країну. Після твердження достовірного інформатора, документ цей виготовив урядовець президії малярської влади Др. Патакі. Тим лише й можна собі вияснити вживання термину малярського старого "р у т г е н", який підписані "р у с с к і е" не уживали та треба признати, що були проти нього. І на їх домагання це слово виправляв Др. Марина.

Дуже заболіло підписаних "русских" і то, що не було слова в меморанді про автономію, і тому вимогли доповнення. Думали, що маляри звертатимуть на це увагу. Це найкращий доказ, що малярський уряд вже тоді йшов підступом на нещасних підпличених агентів, які ширили між народом брехню, щс "маляри не таку автономію дадуть, яка була за українців"...

Довкола доповнення згадки про автономію велася згідно з нашими інформаціями, довга дебата, і сам Телекі переконував, що малярське слово чести більше варта, чим написана грамота. Тепер мають наші брати з краю багато доказів малярського "лицарства"...

Та вже найбільше вказує на важність слова чести та лицарства, що дата фальшована.

Один із підписаних твердив, що документ цей був підписаний аж у місяці серпні. Спочатку так думали обійти справу, що дату не напишуть. Але др. Патакі вимагав, що й дата мусить бути/Др. Патакі держ. секретар в президії влади/. Радилися й на тому, з якого дня датувати. Нарешті порадилися, що хай буде 15. березня, хоч малярський напад в дійсності зачався на деяких місцях 13, але головно 14 березня. Чому ж всежтаки вибрано дату з 15. березня? Це день малярського національного свята/памятний день революції 1848 року/.

Невиключено, що малярський уряд схоче цим документом оперувати на міжнародньому форумі. Звертається отже увага тепер, що це не тільки фальсифікат, але, що підписані особи не дістали права говорити в імени карпатського українського народу.

10
УКРАЇНЦІ НА ДАЛЕКОМУ СХОДІ.

/УПС-Харбін/Загальні Збори Української Національної Кольонії відбулися 18. лютого ц.р. в Українському Національному Домі в Харбіні. Збори пройшли неспокійно, бо критикувалося уступаючу Управу й декількох руїників, які впродовж цілого року бігали то до паліції, то до представників влади, то до москалів зо всякими скаргами, домаганнями, і тд. Нервовий настрій Зборів був причиною, що нововибрана Управа зразу не задовольнила самих виборців.

На Зборах прийнято було вказу резолюцій, а між ними й резолюцію з одобренням національної консолідаційної акції та скликання Укр. Національного Конгресу у Вашингтоні. Новій Управі доручили Збори добитися від влади дозволу на відновлення журналу "Далекий Схід" та дозволу на скликання Українського Далекосхідного З'їзду.

На другий день після Зборів нова Управа була розпущена приказом влади. Про причини цього акту подамо окремо.

Того же дня влада назначила п. В. А. Кулябко-Корецький завідувачим Українським Національним Домом і поручила йому організувати життя УНКольонії. Треба зазначити, що п. В. А. Кулябко-Корецький здавна має в Харбіні марку москвофіла, що завжди намагався втягнути Укр. Нац. Кольонію до співпраці з місцевими московськими організаціями. Ізза цього виступили проти нього національно свідомі елементи УНК.

П. Кулябко-Корецький видав до відома української кольонії наказ наступного змісту:

- "Сповідіаю наказ Влади Укр. Нац. Кольонії до ВІДОМА ТА ВИКОНАННЯ, оповіщений особам: Богданові Ф. Г., Шлендикуві І. В., Вітковському О. С., Кулябко-Корецькому В. А., Нетребенкові М. Я., Маріяшеві Ю. О., дня 20 лютого 1940 року.

1. Правління УНКольонії обране 18-ого лютого б.р. розпускається
Мотиви:

А/ В границях Манджу-Ді-Го абсолютно не допускається політичний рух, що кермується третьою державою.

Б/ На останніх виборах зауважено явно підозріле втручання з боку третьої держави.

В/ Мала скількість членів, що приймала участь у виборах, то є 104 членів супроти 582 зареєстрованих, не може виявляти дійсної думки Кольонії.

Г/ Неограничений час Управляючим УНК Домом - Державне Майно - признається п. Кулябко-Корецький.

Встановлення здорового та нормального ладу в УНК мусить відбуватися під його головуванням та керуванням.

3/ Влада підтверджує, що вона підтримує нормальний розвиток УНК.

20. лютого 1940 року.

М. Харбін

Голова УНК: професор В. А. Кулябко-Корецький

В звязку з цим наказом цікаво подати акт ніппонської влади з дня 15 листопада 1933 року:

1/ Ніппонська Військова Місія в м. Харбіні на поручення Управління Окремого/Особого/Района Північної Манджурії оцим передає у загальне володіння Української Національної Кольонії в Манджу-Ді-Го, майно, що знаходиться до тепер під тимчасовою управою Управління О. Р. С. М. Це майно складається із двох участків землі по Новоторговій Вул. в м. Харбіні під ч. 300 й 301 з трьох поверховим будинком та забудованнями на них.

2/ Означене майно передається в руки членів Української Національної Кольонії в Манджу-Ді-Го: Дмитра Максимовича Барченка, Петра Василевича Марчишина, Івана Василевича Світа й Павла Павловича Яхна.

3/ Чотири вище вказані особи зобов'язуються в найближчий час із представників Укр. Нац. Кольонії в Манджу-Го створити орган для управління тим майном.

4/ З огляду на те, що означеним майном в даний час користується Департемент Народньої Освіти ОРСМ - Укр. Нац. Кольонія в Манджу-Го представляє означеному Департаментові право безкоштовно користуватися тим майном до того часу, поки департамент не найде для себе другого помешкання.

Департемент Народньої Освіти ОРСМ постарается, як мога швидше, найти для себе помешкання і освободити майно Укр. Нац. Кольонії.

II

Наколи в зв'язку з переданням вказаного майна серед Укр. Нац. Колонії виринуть якінебудь спори, Ніппонська Військова Місія і Управління Окремого Района Північної Манджурії не несуть ніякої відповідальности.

Начальник Ніппонської Військової Місії
в м. Харбіні

Полковник М. Комацубара/печатка й підпис/

Іменем Укр. Нац. Колонії в Манджу-Го
др. Барченко
П. Марчишин
І. Світ
П. Яхно

15. листопада 1933 року.
м. Харбін

В місяці березні відбулися в Укр. Нац. Домі три "шклянки чаю", на яких був присутній представник Ніппонської Військової Місії в Харбіні. Представник влади знайомився з положенням УНКолонії, українським національним визвольним рухом, з боротьбою українців із Комінтерном і т. інш.

Одна з цих "шклянок чаю" була призначена Укр. Далекосхідній Січі. Тут дуже різко поставлено було справу відношення українців до Москви взагалі, а до місцевих московських організацій зокрема. Безкомпромісовість за український національний ідеал була виявлена тут у найбільш рішучій формі.

Теперішній начальник Ніппонської Військової Місії в Харбіні ген. Хата одержав нове призначення й з початком березня покинув Харбін. На його місце прибув ген. Янакіта. Дня 5. квітня відвідав він у супроводі своїх помічників всі національні організації м. Харбіна, а тому числі й Укр. Нац. Колонію. Після відвідин у москалів, жидів, грузин, турко-татар, вірмен - новий начальник загостив у УНДомі, разом з своїм заступником полк. Фукучі, майором Кондо, помічниками п. Маеда та Іноуе.

Збентеження серед українців викликало те, що разом із ніппонцями прийшли в УНДім голова місцевої "Російської Фашистівської Партії" К. Родзаєвський та заступник голови місцевого "Російського Монархістичного Об'єднання" Шепунов.

З початком березня ц. р. приїхав до Манджурії польський журналіст А. Піскор. Побував він довший час і в Харбіні. Цей журналіст написав книжку про польську проблему й появилася вона в перекладі на ніппонську мову. В книжці цій обґрунтовується "моцарство" Польщі в дусі заяв польського "уряду". Книжка цікава хіба тим, що ні словечком не згадується в ній про Україну й українську проблему...

Серед ніппонців, з якими приходилося представникові УПС зустрічатися, ця книжка викликала тільки легковажне відношення. "Ми не забудемо, кажуть вони, що Польща визнала Манджуга тільки за один день перед своєю смертю".

З Харбіну виїхав п. Піскор до Сінзіна й Токіо для пропаганди в користь Польщі.

УКРАЇНА В АМЕРИКАНСЬКИХ ПУБЛІКАЦІЯХ.

Останнє число американського квартальника "Ворлд Афферс" видрукувало працю Голови ОДВУ проф. Грановського п. з. "Питання самостійної України".

В цій праці проф. Грановський дає генезу українського визвольного руху в минулому та розглядає поділ України в часі світової війни. Окрема частина присвячена українській культурі, літературі, мистецтву та іншим цінностям, якими українська нація збагатила культуру.

Обговорюючи роль України в боротьбі з більшевизмом, проф. Грановський закінчує свою працю твердженням, що "створення незалежної України в сучасному стані світових подій є політичною та економічною konieczністю в інтересі справедливості й тривалого миру".

УКРАЇНА В ЄВРОПЕЙСЬКИХ
ПУБЛІКАЦІЯХ.

Французький генерал Кульман зібрав у журналі "Франс Мілітер" погляди європейських політиків і преси на українську справу. В цій своїй розвідці ген. Кульман цитує статтю льондонського щоденника "Дейлі Стар", в якій його редакція писала:

"Англія починає здавати собі справу з того, що українське питання найповажніше в Європі. Незалежна Україна матиме величезний вплив на організацію світового миру, і її існування буде правдоподібно тісно злучене з життєвими інтересами Англії. Тому в Лондоні зорганізувався спеціальний комітет з визначніших осіб, який спирається на наступні засади: 1) Становище України заслуговує на найпильнішу увагу британського громадянства, 2) Українське населення заселює території - більші разом, як Франція, чи Англія - які сьогодні поділені між СРСР, Польщею та Румунією. До цього часу англійці займалися дуже мало тим, як розв'язати справедливе українське питання, але коли не звертати на нього уваги й надалі, то це може зашкодити цілій Європі."

Ген. Кульман дає статтю генерала Умберто Адемольо, в якій автор доводить, що Україна дуже стара нація, і на доказ цього використовує кілька мап з X століття. Цитує він також "Ле Віє Дель Мондо", де вказується на ці моменти. В іншій газеті "Конструїре" з січня б. року, автор статті "Українська Актуальність" зазначає, що суверенна Україна буде дуже культурною державою, що перебуватиме в тісному зв'язку з Європою, відігравши для цієї останньої роль оборонного валу на кордонах Азії. Тому необхідно дати їй допомогу, як це було зроблено в інших випадках європейськими державами. Цю ж саму тезу розвивав "Коррієре Діплوماتико", вимагаючи злуки всіх частин України в одне ціле.

Наприкінці своєї розвідки, ген. Кульман пише:

"Перед двіста роками український гетьман Орлик вислав до амбасадора Франції меморіал, в якому вказував, що славних традицій Карла XII вже Івеція не додержується й московський посол у Швеції поводиться з нечуваним нахабством. Тепер цілком ясно, що коли Московщину не буде ослаблено на півдні, то вона заволідає цілою Фінляндією, а можливо й Помор'ям."

Велика швайцарська газета "Газет де Лозан" примістила велику статтю, присвячену українській проблемі. В ній читаємо, що для зрозуміння советської політики досить тільки згадати покликання Молотова на традиції царя Петра I. Вказавши на яскраві факти взаємодії України й Москви в історичній ретроспективі, "Газет де Лозан" підкреслює, що до московської пропаганди треба ставитися, як до методу, що хоче обрехати Європу.

Редакція великого бельгійського "Ревю економік інтернаціональ" видрукувала в своїй березневій книзі обширну політико-економічну студію Інж. Миколи Сціборського - присвячену українській проблемі. Згадана студія обсягом два друкованих аркуші більшого формату, з залученням двох мап. В студії Інж. М. Сціборський обговорює основні питання української політики, дає аналітичний нарис економічних ресурсів, індустрії й сільського господарства України, з'ясовує колоніальний характер московської політики та вказує у висновках на ту конструктивну роль незалежної України, яку вона зможе відіграти в стабілізації економічних відносин нової Європи.

НАВКОЛО ПОДІЙ ВІЙНИ.

Преса подає, що англійський уряд вирішив ведення посиленої блокади советського порту Владивостока (на далекому Сході). В наслідок цього рішення, советський уряд не може вивести зо Сполуч. Держав Північної Америки 4.000 тон міді, яку він там замовив. Зараз представники Москви стараються зафрахтувати для перетранспортування цієї міді якісь нейтральні пароплави, бо советські не ризикують при існуючих умовах виходити в плаву у Тихому океані.

На засіданні союзу 15-тих американських республік, Рузвельт виголосив дня 15 б. м. промову, в якій заявив: "Ми хочемо, щоб світ пішов слідами миру, але ми збережемо цей шлях тільки тоді, коли зможемо на силу відповісти силою. Я молю Бога, щоб нам не довелося робити чогось більшого, але коли цього вимагатимуть обставини, то я переконаний, що ми матимемо (у війні) повний успіх". Голова комісії закордонних справ американського сенату Пітман заявив у своїй промові, що правдоподібно війна затроне інтереси безпеки Сполучених Держав Північної Америки. І не мусить собі усвідомити кожний американець.

"Тан" подає заяву міністра закордонних справ Японії голандському амбасадорові про те, що коли б воєнні події в Європі поширилися б на Голандію, і це відбулося б на її колоніальних територіях в Нідерландській Індії, то створили б це положення — небажане для миру й рівноваги на Далекому Сході. Преса коментує цю заяву японського міністра, як натяк, що в цьому випадку Нідерландська Індія буде окупована японськими військами. Це викликало серед американської opinii велике порушення. Американська преса заявляє, що спроба Японії заволодіти нафтою й кавчуком Нідерландської Індії викличе негайну реакцію Сполуч. Держав Північної Америки.

Преса подає, що Советський Союз, використовуючи війну в Європі, намагається поширити свої впливи на Сході. Советський уряд підписав договір із Іраном в справі торговельних операцій, де забезпечив себе правом мати нафтові бази на екстериторіальній статуті, які можуть бути в потрібний момент перетворені в бази... авіаційні. Це потягнення СРСР безпосередньо звертається проти Англії.

В окупованих фінських областях советська влада переводить загальну "советизацію". Винищується зокрема все, що має зв'язок з фінською мовою й культурою. В різних департаментах Франції знову арештовано 54 комуністичних діячів, між ними відомі Сюзанна Міро й Ремона Дюполье. По новому закону їм грозить кара смерті.

НОВІ ЧУЖЕМОВНІ ВИРАЖЕННЯ ПРО УКРАЇНУ.

В половині травня зачне виходити в Брукслі періодичний журнал на англійській і французькій мовах, присвячений українській справі. Журнал називатиметься — "Україна сьогодні й вчора" та міститиме поважні розвідки на теми історії, політики, економіки й культури України.

В ближчому часі вийде на книжковий ринок економічно-статистична публікація Інж. М. Сціборського на французькій і англійській мовах, під назвою: "Україна в цифрах".

В Нью Йорку закінчується друк на англійській мові книжки Інж. М. Сціборського — "Україна й національна політика советів", що перед тим вийшла в українській і німецькій мовах.

Визначний англійський діяч п. Гескел написав обширну працю про Україну, яка вже друкується в Лондоні. Знавці кажуть, що це буде найкраща з публікацій, які писали чужинці в українській справі.

НОВІ УКРАЇНСЬКІ ВИРАЖЕННЯ.

В Буенос Айресі видано окремою книжкою нову політичну програму й устрій ОУН.

ПРОВОКАТИВНІ ВИКРАТКИ

"Бюлетень бюро української преси" що видається в Парижі на французькій мові з рамен Групи УНР, подає в ч. 57 згадку про загальні збори "Українського Національного Об'єднання" в Німеччині — спінувши при цьому поінформувати, що згадана організація "тенденції полк. Коновальця"...

В тому ж числі згаданий Бюлетень подає інформації про активну діяльність українців у Америці в обороні наших національних інтересів — вказуючи вслід за цим, що вся ця акція не матиме великої користі, коли українці в Америці не піддержать боротьби (!) українського "національного й легального уряду"... Як бачимо, п. Шульгин уже наперед (авансом!) спінить хибно зсугерувати закордонну opinii... Було б це зле, коли б не те, що ця opinii вже далеко краще орієнтується в порушуваних Бюлетенем питаннях "боротьби" й "легальности"...

УКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ КОНГРЕС.

Остаточо встановлено, що Національний Конгрес у Америці відбудеться дня 24 травня у Вашингтоні.

З Канади сповідають, що в ближчому часі приїдуть до Європи представники Українського Репрезентативного Комітету в Канаді.

ЧОМУ в світі мовчанка довкола українського питання?

ЧОМУ чужиння опінія глядить на українську справу очима наших ворогів?

ЧОМУ стрічаємося з незрозумінням і нехиттю серед чужинних політичних кругів?

На ті питання, що їх ставимо собі не раз і не двічі, відповідь одна:

Світ не знає важливого й правильно насвітленого змісту тієї проблеми, що їй на імя.

Україна сучасна й минула.

Тому розпочинаємо похід на здобуття світової думки!

L'U K R A I N E D' A U J O U R D' H U I E T D' H I E R
=====

Ukraine of To-Day and of Yesterday

- це наголовок обширного /90 стор. великого формату/, поставленого на науковому рівні політичного квартальника, що у французькій і англійській мові насвітлить пером найвизначніших українських публіцистів і чужинних приятелів України все, що світові конечно знати про наші визвольні змагання.

Хто з нас не визнає виїмкової ролі цього журналу в сучасний мент?

Кожне число "України сучасної й минулої" принесе низку статей і матеріалів на політичні, історичні, культурні, економічні й військові теми, а річники "України сучасної й минулої" створять цінну й вичерпну енциклопедію українознавства на чужих мовах.

Зде друкується I. число "України сучасної й минулої"

Й у найближчі дні дістанеться до рук тих, що вирішують долю світу, що мають сказати своє слово про Україну, що сформуять опінію мільйонових мас своїх країн.

"Україна сучасна й минула" буде й для кожного українця на чужині необхідним джерелом відомостей, які йому потрібні для ознайомлення чужинного середовища з українськими справами, для української молоді, вирощеної закордоном доповненим її знання про свою Батьківщину, а річники "України сучасної й минулої" будуть найкращою й неоцінимою настільною книгою культурної української хати на чужині.

Тодь передплатім масово цей журнал, бо тільки гроші з нашої передплати вможливають видавання "України сучасної й минулої" й широке її поширення серед чужинців!

Не йде про жертву з нашого боку - передплачуючи журнал, отримуємо ідейно з корисним. Сповнім отже наш обов'язок супроти почину, якого некуче вимагала хвилинка.

ПЕРЕДПЛАТА "України сучасної й минулої": до кінця 1940 року /з числа/ для Європи 30 бельг. франків, для Америки 1,50 дол., ціна одного числа 10 бельг. франків, для Америки 0,50 долара.

Замовлення й гроші слати на адресу:

Ing. Dmytro Andriewsky, 24, rue Tenbosch, Bruxelles, BELGIQUE.